

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/87/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323201552
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4323201552.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a sudkýň JUDr. Marty Polyákovej a JUDr. Lenky Halmešovej, spore žalobcu: NATOUR spol. s.r.o., Rooseveltova 6/8, čp.564, 60200 Brno, Česká republika, zastúpený: Advokátní kancelář Petráš Rezek s.r.o., Opletalova 1525/39, Nové Město 110 00 Praha 1, Česká republika, substitučne zastúpený Mgr. Borisom Stanclom, advokátom so sídlom Bárdošova 19, 831 01 Bratislava, proti žalovanému: P. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX/X, XXX XX A. nad O., zastúpený JUDr. Janou Ondrášikovou, advokátkou so sídlom Levice, Ul. F. Hečku 34/A, o návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Levice č.k. 15C/28/2023-73 zo dňa 2. júna 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým súd návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol (I.) a vo výroku o trovách konania (III.) potvrdzuje. Žalovanému priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1.1.Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Taktiež zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalovanému voči žalobcovi ich náhradu nepriznal.

1.2.V dôvodoch rozhodnutia poukázal na obsah návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, doručeného Okresnému súdu Levice (ďalej len "súd" alebo "okresný súd"), elektronicky dňa 03.05.2023, ktorým sa žalobca domáhal, aby súd nariadil zabezpečovacie opatrenie k rodinnému domu a tiež aj k bytu č. XX, v oboch prípadoch na zabezpečenie jeho pohľadávky v sume 41.224,49 eura. Eventuálne žalobca navrhol, ak by konajúci súd považoval návrh na zriadenie záložného práva k obom nehnuteľnostiam za zjavne neprimeraný navrhol, aby súd zriadil záložné právo len k rodinnému domu, prípadne len k bytu č. XX a zaviazal žalovaného na náhradu trov konania.

1.3. Konštatoval, že žalobca v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia uviedol, že na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 11.05.2012, sp. zn. 1T/39/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 03.10.2013, sp. zn. 2To/136/2012 bola obžalovaná F. C., nar. XX.XX.XXXX, vtedy bytom: V. T. C. Km. X.XXX, X. D. C., F., K. (ďalej len "povinná") zaviazaná na náhradu škody vo v sume 40.698,67 Eur, a to v prospech spoločnosti VAT MAX s.r.o., IČO: 31 615 996, vtedy so sídlom: Svrčinovec č. p. 977, PSČ: 023 12, aktuálne so sídlom: Olešná č.p. 616, PSČ: 023 52 (ďalej len "predchádzajúci veriteľ"). Predchádzajúci veriteľ postúpil svoju pohľadávku voči povinnej na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 18.12.2013 na žalobcu, o čom žalobca predložil do konania aj doklad - zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 18.12.2013 (č. I. 19). Keďže žalovaná neplnila v zmysle citovaných rozsudkov, žalobca inicioval začatie exekučného konania, ktoré je vedené Okresným súdom Banská Bystrica (ďalej len "exekučný súd") pod sp. zn. 49Ek/1607/2019, a vykonaním exekúcie vednej pod č. 271EX 60/20 bol poverený exekútoricky úrad Mgr. Ivana Jambora, so sídlom: Farská 5, 949 01 Nitra (ďalej len "exekútor"). Žalobca predložil do konania aj upovedomenie o začatí exekúcie, za účelom preukázania týchto skutočností. Ďalej uviedol, že predmetná pohľadávka žalobcu voči povinnej je aktuálne už v sume 41.224,49 eura (priznaná istina plus trovy právneho zastúpenia

v sume 525,82 eura), čo rovnako vyplýva upovedomenia o začatí exekúcie (č. l. 20), ktorá nebola do dňa podania návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia uspokojená s tým, že podľa informácií žalobcu povinná nedisponuje majetkom, z ktorého by žalobca mohol uspokojiť svoju pohľadávku. Žalobca ďalej uviedol, že sa v rámci svojej činnosti dozvedel o dedičskom konaní po poručiťke: F., naposledy bytom: XXX XX Y. č. XXX/X, A. nad O. - A. (ďalej len "poručiťka") vedenom okresným súdom pod sp. zn. 7D/37/2020, Dnot 58/2020, kde zistil, že poručiťka bola podľa jeho informácií matkou povinnej a manželkou žalovaného. Konanie skončilo v zmysle uznesenia 7D/37/2020-49, Dnot 58/2020 zo dňa 02.06.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 02.06.2020 (ďalej len "uznesenie"), schválením dohody dedičov. Účastníkmi konania a dedičmi boli aj povinná a aj žalovaný, pričom všetok majetok z dedičstva v zmysle dohody dedičov nadobudol žalovaný.

1.4. Žalobca v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia poukázal na to, že sa žalobou osobitne podanou voči žalovanému domáha určenia neúčinnosti dohody dedičov schválenej uznesením podľa § 42a ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len "OZ"), resp. priznania finančnej náhrady podľa § 42b ods. 4 OZ za bodkočiarkou a tým, že žalobca považuje dohodu dedičov schválenú uznesením za odporovateľný právny úkon, ktorým bol ukrátený ako veriteľ povinnej. Žalobca odôvodnil svoju aktívnu vecnú legitímáciu z pozície veriteľa povinnej. Pasívna vecná legitímácia vyplýva zo skutočností, že dohodou dedičov schválenou uznesením žalovaný nadobudol z dedičstva časť majetku, ktorá zo zákona prináležala povinnej. Dôvodnosť nároku je podľa žalobcu založená na tom, že bolo zabránené tomu, aby povinná nadobudla majetok z dedičstva po svojej matke, pričom povinná nedisponuje žiadnym iným majetkom, z ktorého by bolo možné uspokojiť pohľadávku. Týmto právnym úkonom teda v konečnom dôsledku došlo k ukráteniu žalobcu ako veriteľa povinnej. Nakoľko je žalovaný otcom povinnej, teda jej blízkou osobou v zmysle § 116 OZ, nie je potrebné preukazovať vedomosť o ukracujúcom úmysle účastníkov odporovaného právneho úkonu.

1.5. Žalobca zdôraznil, že byt č.X, byt č.XX a rodinný dom patrili do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, žalovaný sa po úmrtí poručiťky stal výlučným vlastníkom týchto nehnuteľností. Ako vyplýva z verejných zdrojov, žalovaný je naďalej výlučným vlastníkom už len bytu č. XX a rodinného domu. Napriek tomu, že povinnej vyplýval nárok na zákonný podiel, pričom povinná bola zároveň v postavení neopomenuteľného dediča, žalobca považuje za nepochybné, že obsahom dohody dedičov (uznesením) bol ukrátený, keď v dôsledku tejto dohody tu nie je majetok povinnej, z ktorého by žalobca mohol byť uspokojený. Povinná sa v rámci dohody dedičov vzdala majetku, ktorý jej zo zákona prináležal, a to bez primeraného protiplnenia alebo akejkoľvek náhrady.

1.6. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 343 ods. 1,2,3, § 344, § 324 ods. 1,2,3, § 326 ods. 1,2, § 327, § 328 ods. 1,2, § 329 ods. 1 CSP ako aj skutočnosťami zistenými z obsahu spisu a na základe toho dospel k záveru, že návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, prípadne neodkladného opatrenia nie je dôvodne podaný. Konštatoval, že žalobca podal osobitnú žalobu voči žalovanému (konanie vedené na okresnom súde pod sp.zn. 9C/28/2023, doposiaľ neskončené), ktorou sa domáha určenia neúčinnosti dohody dedičov schválenej uznesením s odkazom na §42a ods. 1 OZ eventuálne priznania finančnej náhrady podľa § 42b ods. 4 OZ. Vo vzťahu k nehnuteľnostiam tvoriacim predmet tohto konania uviedol, že žalobca špecifikoval neúčinnosť právneho úkonu práve k 1/6 spoluvlastníckeho podielu (aj napriek uvedenému, v tomto konaní žiadal zriadiť záložné právo k sporným nehnuteľnostiam až v rozsahu spoluvlastníckeho podielu, hoci 1/6 získal žalovaný titulom zákonného dedičského podielu, 1/6 mohol získať uzatvorením dedičskej dohody s druhou dcérou, takáto dohoda mohla byť uzatvorená, keďže dcéra A. Q. nie je dlžníčkou žalobcu a spornou sa stala práve 1/6 (uplatnená aj v žalobe o určenie neúčinnosti právneho úkonu), ktorú žalovaný získal titulom dedičskej dohody uzatvorenej práve s dlžníčkou žalobcu. Zdôraznil, že žalovaný nie je dlžníkom žalobcu, nadobudol len 1/6 podielu sporných nehnuteľností od dlžníčky žalobcu a to v dôsledku dedičskej dohody, ktorú ale žalobca namieta v rámci žaloby o určenie neúčinnosti právneho úkonu. Z obsahu žaloby ale vyplýva, že žalobca nepodal výlučne žalobu o určenie neúčinnosti právneho úkonu, ale podal zároveň aj eventuálny petit, kde žiada zaviazat' priamo žalovaného povinnosťou finančného plnenia. Konštatoval, že samotná dlžníčka nie je ani stranou sporu o určenie neúčinnosti právneho úkonu, je ňou ale žalovaný, ako vlastník sporného podielu k sporným nehnuteľnostiam. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 343 ods. 1 CSP, ktorý vyslovene uvádza, že zabezpečovacím patrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách "dlžníka". Preto dospel k záveru, že ak by sa žalobca domáhal výlučne len určenia neúčinnosti právneho úkonu k sporným nehnuteľnostiam, už len z dôvodu, že chýba vzťah medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaného ako dlžníka, by sa jednalo o dôvod, pre ktorý by nebolo možné vydať zabezpečovacie opatrenie.

1.7. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca sa okrem určenia neúčinnosti právneho úkonu eventuálnym petitom, domáhal aj nároku na priznanie finančnej náhrady, z tohto dôvodu sa

stáva žalovaný aj dlžníkom. Preto skúmal aj splnenie ďalších zákonných podmienok na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ktorými je aj existencia obavy z budúceho zmarenia exekúcie. Uviedol, že žalobca poukázal len na prevod bytu č. 2, asi na vnuka žalovaného so zriadením práva vecného bremena pre svoju dcéru: A. Q. s tým, že žalobca vyslovil obavu, že by sa žalovaný mohol právne zbaviť všetkého svojho majetku, a tak by sa účel súdneho konania a uplatňovania práv voči žalovanému stali bezpredmetnými. Zdôraznil, že žalobca v tomto smere vyslovil len obavu, ktorú videl v tom, že žalovaný takto už postupoval a nič mu nebráni ten istý, prípadne obdobný postup vykonať. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalobca v tomto smere ničím bližším nezdôvodnil opodstatnenosť návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, neuviedol konkrétne kroky žalovaného preukazujúce reálnosť naplnenia jeho obavy. Pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia hoci len zriadením záložného práva musí existovať reálna (dôvodná) obava, že exekúcia bude ohrozená, ktorú navrhovateľ zabezpečovacieho opatrenia musí osvedčiť práve reálnou obavou z ohrozenia exekúcie, teda, že osoba, na majetok ktorej navrhuje zriadiť záložné právo zabezpečovacím opatrením, koná tak (robí faktické a právne úkony), že v konečnom dôsledku môže dôjsť k sťaženiu alebo znemožneniu ďalšieho konania a rozhodovania vo veci samej, resp. k zmareniu prípadnej exekúcie, čo však nie je prípad tohto konania. Záverom uviedol, že aj keď je preukázané, že žalovaný previedol jednu jemu patriacu nehnuteľnosť (byt č. 2), ešte stále je vlastníkom dostatku tak hnuťelných, ako aj nehnuteľných vecí, ktorými by prípadná, v budúcnosti judikovaná pohľadávka (vzhľadom k eventuálnemu petitu žaloby vo veci samej) mohla byť reálne uspokojená. Na základe uvedeného prijal záver, že neboli splnené (vo vzťahu k nepreukázaniu opodstatnenosti nariadenia zabezpečovacieho opatrenia) zákonné podmienky na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

1.8. Vo vzťahu k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol, že žalobca len jednou vetou žiadal aj o nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom smere ale návrh neobsahoval aj konkrétny petít žaloby, ako tomu bolo aj pri návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zaoberal otázkou jeho prípustnosti a dôvodnosti. V tomto smere preto skúmal najmä existenciu zákonného dôvodu potrebného na nariadenie neodkladného opatrenia a to: či sú v danej veci splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 CSP, za ktorých možno neodkladné opatrenie nariadiť - potreba bezodkladnosti úpravy pomerov alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Zdôraznil, že nariadenie neodkladného opatrenia je opodstatnené a prípustné vtedy, ak sa takýmto rozhodnutím neprímerane nezasahuje do právnych vzťahov medzi stranami, takýto zásah musí byť primeraný žalobcom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov. Potreba nariadenia neodkladného opatrenia musí vyplývať nielen zo všeobecných tvrdení žalobcu, ale musí byť podporená aj konkrétnymi skutkovými okolnosťami odôvodňujúcimi záver, že právo žalobcu je bezprostredne ohrozené a že je tu reálna obava, že bez nariadenia neodkladného opatrenia bude toto právo žalobcu aj ďalej ohrozené. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že aj v tejto časti je návrh nedôvodný, keďže nebolo preukázané konanie žalovaného smerujúce k prijatiu záveru o bezprostrednom ohrození práva žalobcu, pretože žalobca nielen že ničím nepreukázal takéto konanie žalovaného, toto dokonca ani netvrdil, len poukazoval na prevod z roku 2020, od ktorého obdobia žalovaný ale preukázateľne žiadnym spôsobom nenakladal aj so spornými nehnuteľnosťami. V tejto časti zároveň súd prvej inštancie považoval návrh aj za dostatočne nešpecifikovaný, keďže žalobca jednoznačne neuviedol, v akom rozsahu žiada nariadiť neodkladné opatrenie (uvádza len "príslušné podiely"), ako ani nekonkretizoval konkrétny spôsob scudzenia, čo však je podstatná skutočnosť, pre prípadné posúdenie proporcionality navrhovaného neodkladného opatrenia vo vzťahu k zabezpečovanej pohľadávke.

1.9. Vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania uviedol, že v danom prípade bol návrh v celom rozsahu zamietnutý (tak vo vzťahu k návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ako aj vo vzťahu k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia), z ktorého dôvodu mal úspech v konaní v plnom rozsahu žalovaný. Nakoľko však v tomto štádiu konania žalovanému nevznikli žiadne trovy konania, ani si žiaden nárok na náhradu trov konania žalovaný neuplatnil, súd rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal a to a contrario podľa citovaného § 255 ods. 1 CSP.

2.1. Proti tomuto uzneseniu podal písomne v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol, aby odvolací súd v napadnutej časti výroku I. uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo, aby napadnuté uznesenie zmenil a vydal nasledované zabezpečovacie opatrenie: I. Zriaďuje sa záložné právo k rodinnému domu v prospech žalobcu na zabezpečenie jeho pohľadávky voči žalovanému vo výške istiny 41.224,49 eura. II. Zriaďuje sa záložné právo k bytu č. XX v prospech žalobcu na zabezpečenie jeho pohľadávky voči žalovanému vo výške istiny 41.224,49 eura. III. Žalovaný sa zaväzuje na náhradu trov konania žalobcu v rozsahu 100%.

2.2.V dôvodoch odvolania žalobca s poukazom na predchádzajúce konanie žalovaného v súvislosti s bytom č. 2. uviedol, že žalovaný byt č. X previedol (zrejme) na svojho vnuka, pričom na byte č. X sa zároveň zriadilo doživotné právo užívania v prospech druhej dcéry žalovaného (sestry povinnej). Zdôraznil, že žalovaný sa fakticky zbavil bytu č. X tak, aby bol pre žalobcu nedosiahnuteľný (resp. s neprímeranými ťažkosťami) a zároveň, aby tento byt č. X dal do oprávnenej držby svojej druhej dcéry. Poľa názoru žalobcu, ak by žalovaný zamýšľal len odovzdanie bytu č. X svojej druhej dcére, vysporiadal by vec priamo v dohode dedičov. Avšak tento komplikovanejší spôsob, ktorý viedol k totožnému výsledku, podľa žalobcu svedčí o postranných úmysloch žalovaného, teda vyhnúť sa veriteľom povinnej. Týmto spôsobom žalobca dokladuje, že žalovaný je schopný a spôsobilý prevodu nehnuteľného majetku tak, aby sa tým ohrozila (sťažila alebo skomplikovala) exekúcia. Preto žalobca vníma hrozbu budúcich právnych úkonov žalovaného za reálnu. Poukázal aj na to, že konanie žalovaného je nutné vnímať nielen jednotlivo (izolovane), ale aj vo všetkých súvislostiach. Žalovaný bezodplatne previedol byt č. X v tesnej nadväznosti na uznesenie. Nadobudnutie celého dedičstva, uzavretie dohody dedičov a obava z prípadných právnych konzekvencií boli v tom čase čerstvé a aktuálne. Preto je podľa názoru žalobcu dôvodné aj v súčasnosti očakávať, že by sa žalovaný mohol svoj majetok pokúsiť ďalej previesť, ako v prípade bytu č. 2. Obdobie, kedy žalovaný zrejme poľavil vo svojej ostražitosti, nemožno pričítať v jeho prospech. Práve v čase, kedy prebieha súdne konanie o žalobe sa obava o dosiahnutie účelu tohto súdneho konania stáva aktuálnejšou a dôvodnejšou. Žalobca ďalej uviedol, že ak by prijal tento záver konajúceho súdu v konečnom dôsledku by to znamenalo, že žalobca môže byť so svojou žalobou úspešný len v situácii, kedy žalovaný bude prevádzať svoj posledný majetok. Dokiaľ totiž žalovaný bude vlastníť dostatok majetku na uspokojenie pohľadávky, ani iné prevody nebudú v zmysle výkladu konajúceho súdu predstavovať ohrozenie budúcej exekúcie. Podľa názoru žalobcu súd podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP nesprávne právne posúdil dôvodnosť hrozby ohrozenia exekúcie, keď dospel k právnomu záveru, že obava, že exekúcia bude ohrozená, nie je osvedčená a nesprávne vyložil a aplikoval pojem „obava, že bude exekúcia ohrozená“ v zmysle § 343 ods. 1 CSP. Podľa názoru žalobcu súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil skutkový stav podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, keď z vykonaných dôkazov dospel k skutkovému zisteniu, že predchádzajúce konanie žalovaného, najmä vďaka „obdobiu nečinnosti“, nepredstavuje ohrozenie exekúcie pohľadávky vymáhanej žalobou. Zároveň žalobca namietal, že nie je zjavné, akým spôsobom by mal žalobca dôvodnosť obavy z ohrozenia exekúcie dostatočne osvedčiť. Môže len domnievať, že súd bude ochotný žalobcovi vyhovieť vo veci nariadenia zabezpečovacieho opatrenia až v prípade prebiehajúceho vkladového konania k poslednej nehnuteľnej veci vo vlastníctve žalovaného. Zároveň namietal, že odôvodnenie uznesenia súdu prvej inštancie je nedostatočné a zároveň, ak sú domnienky žalobcu správne, implikované (nejasne vyjadrené) požiadavky súdu považuje za neprímerané. Uvedené pochybenia podľa jeho názoru naplňajú odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b) a d) CSP.

3.Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) prejednal veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zamietnutí návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia ako aj súvisiacom výroku o trovách konania je treba podľa § 387 ods. 1 CSP ako vo výroku vecne správne potvrdiť .

4.Z obsahu odvolania žalobcu vyplýva, že žalobca napadol odvolaním iba výrok uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol (I.) a s ním súvisiaci výrok o trovách konania (III.), preto predmetom odvolacieho konania boli iba tieto dva výroky napadnutého uznesenia.

5.V súlade s ustanovením § 329 ods. 1 druhej vety CSP, podľa ktorého ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, odvolací súd zaslal žalovanému žalobu, uznesenie súdu prvej inštancie a odvolanie žalobcu s výzvou na vyjadrenie v lehote 7 dní.

6.Na základe výzvy odvolacieho súdu sa k odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil a žalovanému priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Uviedol, že zabezpečovacím opatrením môže súd na návrh zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo iných majetkových hodnotách dlžníka, na zabezpečenie veriteľovej peňažnej pohľadávky. Žalovaný nie je dlžníkom žalobcu, lebo dlžníčkou je dcéra F. C., ktorá má dlh voči spoločnosti VAT MAX s.r.o.. Namietal, že žalobca nepreukázal v spore vedenom na OS Levice sp. zn. 9C/20/2023 právne účinky zmluvy o postúpení pohľadávky voči F. C.. Žalobca podľa jeho názoru nepreukázal aktívnu legitímáciu na podanie žaloby

o určenie právnej neúčinnosti dohody dedičov, nakoľko nepreukázal, že postupca VAT MAX s.r.o., IČO: 31615996 účinne oznámil dlžníkovi postúpenie pohľadávky na žalobcu a tým nepreukázal ani aktívnu legitímáciu v tomto konaní. Žalovaný pripojil k vyjadreniu vyjadrenie podané vo veci sp. zn. 9C/20/2023, kde podrobne uviedol skutkové okolnosti o tom, že o dlhu F. C. voči pôvodnému veriteľovi VAT MAX s.r.o. nemal žiadne vedomosti, kde uviedol okolnosti uzavretia dohody v dedičskom konaní po neb. F. C. st., zomrelej dňa 21.3.2020, kedy F. C. zastupovala v dedičskom konaní na základe plnej moci sestra A. Q., ktorá rovnako nemala žiadne poznatky o tom, že jej sestra - zákonná dedička má dlh, nevedela výšku dlhu ani identifikáciu veriteľa. Uviedol, že žalovaný previedol byt v celosti v k. ú. A. na svojho vnuka po dedičskom konaní, ani v čase prevodu bytu nemal tušenie, že F. C. je vôbec dlžníčkou a s dedičkou A. Q., nemal tušenie o tom, že by uzavretím dohody dedičov mala snahu F. C. ukracovať veriteľa. Tvrdenie odvolateľa o tom, že žalovaný sa prevedením bytu č. X zbavil preto, aby bol pre žalobcu nedosažiteľný, je špekuláciou a nepodloženým tvrdením. Poukázal aj na skutočnosť, že od uzavretia dedičskej dohody sa žalobca „nezbavil žiadneho nehnuteľného majetku, o nič také sa nepokúsil ani v priebehu konania 9C/20/2023, v ktorom sa prvýkrát dozvedel o tom, že F. C. je dlžníčkou a o tom, že uzavretím dedičskej dohody mala dlžníčka podľa tvrdenia žalobcu ukrátiť veriteľa. Ďalej uviedol, že za splnenie dlhu žalobcovi nezodpovedá, lebo nie je jeho dlžníkom. Pre úspešnosť žaloby v predmete veci musí žalobca okrem iného preukázať aktívnu legitímáciu na podanie predmetnej žaloby. Záverom poukázal na ust. § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech (§ 42b ods. 4 Občiansky zákonník). Uviedol, že s poukazom na uvedené ustanovenie, ktoré má kogentnú povahu, návrh žalobcu na finančnú náhradu považuje za predčasný. Právo na uspokojenie svojej pohľadávky z majetku, o ktorý bola dlžníčka ukrátená má veriteľ až v prípade úspešnosti žaloby o určenie neúčinnosti právneho úkonu a už len z tohto dôvodu návrh na zabezpečovacie a neodkladné opatrenie nie je dôvodný.

7.Podľa § 343 ods. 1 CSP zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8.Podľa § 343 ods. 2 CSP záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení. Záložné právo vzniká zápisom do príslušného registra.

9.Podľa § 343 ods. 3 CSP výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím.

10.Z obsahu spis vyplýva, že žalobca sa podaným návrhom domáhal nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, ktorým bude zriadené záložné právo na nehnuteľný majetok žalovaného, ktorým sa stal jeho vlastníkom v celosti na základe dohody dedičov. Návrh odôvodnil tým, že voči žalovanému podal žalobu zo dňa 04.05.2023 o odporovateľnosť právneho úkonu, ktorým je dohoda dedičov v dedičskom konaní po poručiteľke: F. C. rod. X., nar. XX.XX.XXX, zomr. XX.XX.XXXX, vedenej na Okresnom súde Levice pod spisovou značkou 7D/37/2020, Dnot 58/2020. Poručiteľka bola matkou dlžníčky a manželka žalovaného, pričom uvedeným právnym úkonom nadobudol všetok majetok z dedičstva žalovaný aj keď dlžníčka mala postavenie neopomenuteľného dediča. Z obsahu spisu tiež vyplýva že dlžníčka žalobcu je F. C. nar.XX.XX.XXXX, ktorá bola právoplatným rozsudkom zaviazaná na škody vo výške 40.698,67 eur.

11.Z obsahu spisu tiež vyplýva, že žalobca podal voči žalovanému žalobu na Okresnom súde Levice vyhotovenú dňa 04. mája 2023, ktoré konanie je vedené na tomto súde pod spisovou značkou 9C/20/2023. V tomto konaní sa žalobca domáha vyhlásenia neúčinnosti právneho úkonu- dohody dedičov v časti, ktorou žalovaný nadobudol spoluvlastnícke podiely na nehnuteľnostiach a hnutel'ných vecí, ktoré mali patriť dlžníčke. Navrhol tiež, aby vo vzťahu k majetku nadobudnutému na základe dohody dedičov, z ktorého nie je možné uspokojenie pohľadávky žalobcu súd zaviazal žalovaného uhradiť finančnú náhradu vo výške prospechu určeného znaleckým dokazovaním. Eventuálne navrhol, aby súd zaviazal žalovaného uhradiť žalobcovi finančnú náhradu vo výške prospechu určeného navrhnutým znaleckým dokazovaním, ktorý žalovaný získal na úkor povinnej podľa dohody dedičov schválenej uznesením súdu a to najviac do výšky pohľadávky.

12.Z obsahu žalobného návrhu teda vyplýva, že okrem odporovateľnosti právneho úkonu sa žalobca voči žalovanému domáha aj zaplatenia finančnej náhrady za to, čo žalovaný získal na úkor povinnej podľa dohody dedičov, ak by nebolo možné uspokojenie žalobcu z majetku získaného odporovateľným právnym úkonom.

13.Zákonnými ustanoveniami upravujúcimi zabezpečovacie opatrenie je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu, pričom súd nie je povinný vykonávať osobitné dokazovanie a vychádza z preukázaných, alebo aspoň osvedčených základných skutočností potrebných

pre záver o ohrozenom záujme, na podklade najmä listinných dôkazov. Žalobca musí k návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v zmysle § 326 ods. 2 v spojení s § 344 CSP pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. Listinné dôkazné prostriedky majú pri rozhodovaní o návrhu osobitný význam, keďže súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie a rozhoduje spravidla bez pojednávania a bez výsluchu strán. Dokazovanie má v konaní o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia teda len povahu osvedčovania, keď žalobca musí osvedčiť, že existuje obava, že exekúcia bude ohrozená. Pri nariadení zabezpečovacieho opatrenia nemôže vzniknúť zjavný nepomer medzi výškou pohľadávky, ktorá sa má zabezpečiť a hodnotou veci, ktorá bude predmetom záložného práva.

14. Medzi základné predpoklady pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia patrí za a) zabezpečovacie opatrenie možno zriadiť len na návrh, za b) spôsobilý predmet záložného práva ktorým môžu byť veci, práva aj nemajetkové hodnoty, za c) zriadenie záložného práva prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia bude zabezpečovať peňažnú pohľadávku a za d) existencia obavy z budúceho zmarenia exekúcie. Ako už bolo aj vyššie konštatované, zabezpečovacie opatrenie môže slúžiť len na zabezpečenie peňažnej pohľadávky. Z formulácie predmetnej podmienky možno tiež a contrario vyvodiť, že zabezpečovacie opatrenie nemožno nariadiť za účelom zabezpečenia nepeňažného nároku. Zabezpečovacie opatrenie tiež nebude prichádzať do úvahy v prípadoch, kde predmetom konania bude napríklad určenie vlastníckeho práva, prípadne iný určovací nárok. V danom prípade sa žalobca domáha určenia odporovateľnosti právnych úkonov, teda nejde medzi ním a žalovanou o peňažný nárok a preto v danom prípade nebolo možné nariadiť zabezpečovacie opatrenie tak, ako sa mylne domnieva žalobca.

15. Na tomto závere nič nemení ani žalobcom navrhovaný petit rozsudku v konaní vedenom pod sp. z. 9C/20/2023. Odvolaciemu súdu je zrejmé, že v konaní o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia nie je úlohou súdu posudzovať opodstatnenosť nároku žalobcu vo veci samej, ale len skúmať, či sú splnené predpoklady pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Základnou podmienkou nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, ktorým bude zriadené záložné právo je, že bude zabezpečovať peňažnú pohľadávku. Bolo preto povinnosťou žalobcu konkretizovať akú pohľadávku a v akej výške má voči žalovanému, ktorý nie je jeho dlžníkom. Pohľadávku, priznanú súdnym rozhodnutím má žalobca iba vo vzťahu k dlžníčke - dcére žalovaného. Po oboznámení sa s obsahom návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, žaloby vo veci samej a predložených listinných dôkazov odvolací súd dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým súd zamietol návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je vecne správne.

16. Právna teória a súdna prax dospela k takému záveru, že k priznaniu náhrady podľa § 42b ods. 4 OZ môže prísť až potom, čo právoplatným rozhodnutím súdu bol žalobca úspešný v konaní, v ktorom sa domáhal určenia neúčinnosti odporovateľného právneho úkonu voči nemu. Komentár Občianskeho zákonníka v tomto smere uvádza: „ustanovenie § 42b ods. 4 OZ zakladá veriteľovi priamy nárok domáhať sa náhrady škody voči tomu kto mal z odporovateľného úkonu prospech, pri splnení podmienky v ňom uvedenej, ktorý však nemôže predchádzať úspešnému odporovaniu, pretože môže nastať až ako jeho právny dôsledok. Priznaniu takéhoto nároku preto musí predchádzať právoplatné určenie neúčinnosti právneho úkonu. Vlastnícke právo toho, kto mal z odporovateľného úkonu prospech, k veci, ktorá bola predmetom tohto úkonu, nie je podmienkou odporovateľnosti zmysle ustanovenia pare § 42a ods. 2 až 5 OZ (R 5/2008), preto zmena vlastníctva priebehu konania o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu nemá právny význam môže mať význam až pri posudzovaní možnosti veriteľa vyplývajúcej z úspešného odporovania“ (JUDr. Imrich Fekete, CSc. Občiansky zákonník I., Veľký komentár 1. diel, či Bratislava: Eurkódex 2011, strana 338).

17. Pokiaľ žalobca preukazuje existenciu peňažnej pohľadávky voči žalovanému podaním vyššie uvedenej žaloby s eventúalnym petitom, v ktorej sa okrem určenia neúčinnosti právneho úkonu domáha zároveň aj zaplata náhrady, ktorej výšku neuviedol, odvolací súd dospel s ohľadom na vyššie uvedené k tomu záveru, že iba formálne domáhanie sa peňažnej náhrady (navyše bez uvedenia jej konkrétnej výšky) podaním takejto žaloby nemá za následok postavenie žalovaného ako dlžníka, voči ktorému má žalobca peňažnú pohľadávku. Právoplatnosťou rozsudku o určenie neúčinnosti odporovateľného právneho úkonu voči žalobcovi, môže žalobca požadovať uspokojenie svojej vymožiteľnej pohľadávky z toho, čo odporovateľný právny úkonom ušlo z majetku dlžníka. Až v prípade, že toto uspokojenie nie je dobre možné má ukrátený veriteľ právo na peňažnú náhradu voči tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu prospech.

18. Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že v tomto štádiu konania žalobca nemá právo na peňažnú náhradu voči žalovanému z titulu odporovateľného právneho úkonu, preto je treba prijať záver, že žalobca nemal v čase rozhodovania súdu prvej inštancie voči žalovanému peňažnú pohľadávku a nie je jeho dlžníkom. Napokon ani samotný žalobca nevedel uviesť výšku pohľadávky, ktorú by mal voči

žalovanému mať. Z uvedeného dôvodu, pri absencii peňažnej pohľadávky žalobcu voči žalovanému, nie je možné návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia vyhovieť.

19. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd nezaoberal ďalšími námietkami žalobcu uvedenými v podanom odvolaní a ani splnením ďalších zákonných podmienok pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a rozhodnutie súdu prva puzzle puzzle ej inštancie v napadnutých výrokoch ako vecne správne v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1,2 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v celom rozsahu.

21. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).